

Dosarul nr. 2ra-440/22

2-20029183-01-2ra-07042022

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud. S. Pleșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Valeriu Șalari, reprezentat de avocatul Gheorghe Tataru

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Crown” împotriva lui Valeriu Șalari cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Valeriu Șalari, a fost casată hotărârea din 06 aprilie 2021 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central și a fost adoptată o hotărâre nouă prin care acțiunea a fost admisă parțial,

constată:

La 28 februarie 2020 SRL „Crown” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Șalari cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

În motivarea acțiunii a indicat că, având la păstrare la ÎM „Wholemark-M” marfă (semințe de floarea soarelui), ca urmare a unor suspiciuni vis-a-vis de corectitudinea cântăririi mărfii la elevatorul ce aparține ÎM „Wholemark-M” SRL, din data de 29 ianuarie 2015 a început monitorizarea procesului de cântărire și încărcare a mărfii în vagoane, pe motiv că la punctul de destinație (descărcare a mărfii) - Reni, Ucraina, se constata neajuns de marfă.

A menționat că, la data de 10 februarie 2015, ora 11:50, angajații SRL „Crown”, Andrușceac Alexei și Polovcov Serghei, au depistat cum șoferul mașinii GAZ-53, ce aparține ÎM „Wholemark-M” SRL, Valeriu Șalari, angajat în cadrul ÎM „Wholemark” SRL, efectua transportarea mărfii din elevator către punctul de încărcare în vagoane, încărcând intenționat mașina cu bare de metal care cântăreau 30 kg, în vederea sporirii greutateii mărfii, și anume: camionul fără marfă se ducea la

cântar pentru a fi cântărit, după care se deplasa la depozit pentru a fi încărcat cu semințe de floarea soarelui și bare metalice de 30 kg iar ulterior venea din nou la cântar pentru a fi cântărită marfa, după care marfa era dusă și descărcată în vagoane.

Reclamanta a comunicat că, după descărcare camionul nu trecea pe la cântar pentru cântărire, dar se deplasa direct spre depozit ca să nu fie depistat faptul că masa camionului fără marfă este mai mare cu 30 kg.

A susținut că, s-a constatat că prin metoda descrisă mai sus, Valeriu Șalari erona datele de fixare a greutateii cu 30 kg la fiecare mașină încărcată în vagon, de unde și apăreau neajunsurile.

Reclamanta a invocat că, începând cu data de 29 ianuarie 2015, la ÎM „Wholemark-M” SRL s-a efectuat încărcarea a 266 autovehicule, astfel cantitatea totală cu care a fost prejudiciată SRL „Crown” constituie cantitatea de 7 980 kg de semințe de floarea soarelui ceea ce constituie 53 466 lei (7 980 x 6,70 lei per kg), fapt confirmat și prin actul de cântărire a vagoanelor la punctul de descărcare - Reni, Ucraina, prin care s-a constatat lipsa mărfii de floarea soarelui în cantitate de 8 370 kg.

A subliniat reclamanta că, aceste fapte au stat la inițierea cauzei penale nr. 1-105/17 prin care pârâtul, Șalari Valeriu Filip, și-a recunoscut vina, iar potrivit sentinței din 16 ianuarie 2020 a Judecătoria Căușeni (sediul Central), Șalari Valeriu Filip a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), d) Cod Penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 375 u.c., echivalent a sumei de 7 500 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de transportare a mărfurilor pe un termen de 2 ani.

Reclamanta a notat că, la data de 12 februarie 2020, în adresa pârâtului a fost expediată somația prin care SRL „Crown” a cerut achitarea prejudiciului material, care a fost recepționată de către pârât la data de 17 februarie 2020, însă a fost lăsată fără răspuns.

A solicitat încasarea din contul lui Valeriu Șalari în beneficiul SRL „Crown” a prejudiciului cauzat prin infracțiune, în mărime de 56 079 lei.

Prin hotărârea din 06 aprilie 2021 a Judecătoria Căușeni, sediul Central, acțiunea a fost admisă. A fost încasat de la Valeriu Șalari în beneficiul SRL „Crown” suma de 56 079 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune. A fost încasat de la Valeriu Șalari în beneficiul statului suma de 1 682,37 lei, cu titlu de taxa de stat.

Prima instanță a reținut că, prin sentința din 16 ianuarie 2020 a Judecătoria Căușeni, sediul Central, Valeriu Șalari a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (2) lit. b), d) din Codul penal și aceasta a devenit definitivă și irevocabilă prin neatacare.

Instanța de fond a constatat că, prin sentința în cauză au fost stabilite și dovedite, dincolo de careva dubii rezonabile, faptele infracționale ale lui Valeriu Șalari, săvârșite cu vinovăție, în urma cărora reclamantului SRL „Crown” i-a fost cauzat un prejudiciu material, în mărime de 56 079 lei.

Astfel, potrivit actului de cântărire a vagoanelor la punctul de descărcare Reni, Ucraina, s-a constatat lipsa mărfii de floarea soarelui de 8 370 kg, ceea ce constituie 56 079 lei (8 370 kg *6,7 lei/kg).

La 28 aprilie 2021, Valeriu Șalari, reprezentat de avocatul Gheorghii Tataru a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Valeriu Șalari, reprezentat de avocatul Gheorghii Tataru, a fost casată hotărârea din 06 aprilie 2021 a Judecătorei Căușeni, sediul Central și a fost adoptată o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial. A fost încasat din contul lui Valeriu Șalari în beneficiul SRL „Crown” suma în mărime de 53 466 lei, cu titlu de prejudiciu material, iar în rest acțiunea a fost respinsă. A fost încasat din contul lui Valeriu Șalari în beneficiul statului suma în mărime de 1603,98 lei cu titlu de taxă de stat.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că, prin ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă din 24 octombrie 2016, SRL ”Crown” a fost recunoscută în calitate de parte civilă pe cauza penală nr. 2016180657, intentată în privința lui Șalari Valeriu, pe elementele componente de infracțiune prevăzută de art.191 alin.(4) Cod Penal-delapidarea averii străine (însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită în proporții deosebit de mari (f.d.5).

Prin ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată din 24 octombrie 2016, SRL ”Crown” a fost recunoscută în calitate de parte vătămată în cauza penală menționată supra.

Instanța de apel a reținut că, prin sentința din 16 ianuarie 2020 a Judecătorei Căușeni (sediul Central), Șalari Valeriu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 375 u.c, echivalent a sumei de 7 500 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de transportare a mărfurilor, pe un termen de 2 ani (f.d.2-4).

În continuare, instanța de apel a precizat că, atât din conținutul ordonanței de recunoaștere în calitate de parte civilă (f.d.5), cât și din conținutul ordonanței de recunoaștere în calitate de parte vătămată (f.d.5), s-a constatat cauzarea de către Șalari Valeriu, a prejudiciului în sumă de 53 466 lei.

Prin urmare, instanța de apel a considerat eronată concluzia instanței de fond privind încasarea prejudiciului cauzat SRL „Crown” de către Șalari Valeriu prin comiterea infracțiunii intenționate, îndreptate împotriva patrimoniului persoanei juridice, prevăzută la art.191 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, în sumă de 56 079 lei, or, nu au fost prezentate probe cu privire la suportarea prejudiciului în cuantumul solicitat.

La 21 martie 2022 Valeriu Șalari, reprezentat de avocatul Gheorghii Tataru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece a interpretat în mod eronat legea, a apreciat în mod arbitrar probele și a încălcat în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.

130 din Codul de procedura civilă.

A susținut că, la caz vinovăția sa lipsește, or, la acel moment a fost angajat în baza de contract individual de muncă la compania ÎM „Wholemark-M” SRL și doar a efectuat transportarea pe teritoriul companiei din depozit la elevator a semințelor de floarea soarelui cu camionul, executând nemijlocit indicațiile directorului Liviu Butnaru.

Mai mult ca atât, recurentul a precizat că în privința directorului Liviu Butnaru se examinează de către Judecătoria Căușeni, sediul Central cauza penală în baza elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, prin care au fost puși sub învinuire atât Valeriu Șalari cât și Liviu Butnaru.

Recurentul a invocat că, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Astfel, pentru răspunderea delictuală este obligatorie existența unui delict, care include în sine elementele obligatorii și anume: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor condiții.

A mai notat că, este necesar de a identifica că fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acțiunii sau inacțiunii.

Recurentul a afirmat că, pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport causal. Raportul causal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecință directă a faptei ilicite.

Prin notificarea din 07 aprilie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, înștiințându-l despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 163).

La 10 mai 2022, SRL „Crown”, reprezentată de Andrei Fazlî, a depus referința prin care a solicitat respingerea recursului, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei contestate la 01 februarie 2022 (f.d. 146).

Astfel, recursul declarat la 21 martie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat

în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Valeriu Șalari, reprezentat de avocatul Gheorghe Tataru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Valeriu Șalari, reprezentat de avocatul Gheorghii Tataru, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Valeriu Șalari, reprezentat de avocatul Gheorghii Tataru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Valeriu Șalari, reprezentat de avocatul Gheorghii Tataru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic